

SPEELSHEID

De 'troonzaal' van de Zweedse kunstenaar Finsta, een ruimte vullende installatie die ons overlaadt met visuele indrukken

© MIMA2020

met scherpe kanten

We geven dieren of objecten graag menselijke eigenschappen. In de populaire cultuur zijn deze antropomorfe uitingen alomtegenwoordig. Wat vertellen die ons over de eenentwintigste-eeuwse mens? De tentoonstelling *ZOO* in MIMA brengt recent werk van kunstenaars uit diverse creatieve domeinen. Verleid door een kleurrijke, speelse beeldtaal ontdekken we ook de schaduwzijde van onze huidige samenleving.

In maart 2016 opende het Millennium Iconoclast Museum of Art (MIMA) in de voormalige Belle-Vue-brouwerij aan de kanaaloever in Sint-Jans-Molenbeek. MIMA brengt hedendaagse kunst van artiesten die inspiratie putten uit uiteenlopende domeinen, zoals grafische vormgeving, illustratie, design, skateboarding, strips, tatoeagekunst en graffiti. Deze kunstenaars ontwikkelen een stijl waarmee ze zich in het commerciële circuit begeven. Sommigen creëren ook een merkimago. Los daarvan werken deze kunstenaars aan een oeuvre met dezelfde beeldtaal. Voor de huidige tentoonstelling *ZOO* toont MIMA werk van elf kunstenaars die bezig zijn met antropomorfisme. Deze kunstenaars projecteren hun gedachtepatroon op dieren of objecten en tonen

De Litouwse Egle Zvirblyte creëerde een tempel als eerbetoon aan vrouwelijk plezier, leven en genot

© MIMA2020

zo menselijk gedrag en aspecten van de maatschappij. Door onze kenmerken niet via mensen voor te stellen, schept dat een afstand en voelen we ons niet persoonlijk aangesproken. Meer zelfs, we ervaren de menselijke trekken als bekend, vertrouwd en houden van de absurditeit en de humoristische invalshoek.

In de oudheid komen al antropomorfe verschijningen voor (Anubis, centauren,...). Door de opkomst van de massacultuur vinden we het toekennen van menselijke eigenschappen aan dieren of objecten vooral terug in reclame, strips, animatiefilms en sociale media. In *ZOO* vertrekken de kunstenaars van een levendige, herkenbare beeldtaal en spelen in op de uitbundige sfeer die antropomorfe personages uitstralen. De toeschouwers voelen zich op hun gemak en meteen aangetrokken tot de beelden. Daarmee leiden de kunstenaars ons naar de grimmige kant van het werk die een kritische kijk geeft op onze huidige maatschappij.

BELEVING We leven in een samenleving waar overdaad en beleving centraal staan. We zoeken naar unieke ervaringen die leuk, spannend en intens zijn. Deze leggen we graag vast en willen we liefst met zo veel mogelijk mensen delen. De tentoonstelling brengt ons meteen in de sfeer met een ruimte vullende installatie die ons overlaadt met visuele indrukken. Het gaat om een moderne versie van een troonzaal gemaakt door de Zweedse kunstenaar Finsta. De drukke patronen, overwegend in rode en blauwe tinten, geven een beklemmend gevoel. Een slang omklemt een frisdrankbeker, het commerciële aspect is nooit ver weg. Als toeschouwer zijn we uitgenodigd om de lege troon te bestijgen, dat maakt het tot een populaire plek voor selfies. Verder is er een portretgalerij met grappige, monsterlijke verschijningen. Egle Zvirblyte uit Litouwen neemt ons mee naar een andere wereld. Zij creëert een tempel met een eerbetoon aan vrouwelijk plezier, leven en genot. De vloer en de muren zijn beschilderd met drukke patronen en dieren. We zien ook dansende, feestende en mediterende mensen omringd door bananen en hallucinerende paddenstoelen. Felle kleuren, aangepaste belichting en speciaal gecomponeerde muziek zorgen voor een bijzondere sfeer. Het parcours brengt ons naar het hart van de tempel. Daar zien we onze spiegelbeelden. Zo roept zij de vraag op: wie zijn wij eigenlijk?

OVERVLOED Kijken en bekeken worden spelen in onze maatschappij een belangrijke rol. We stellen ons leven graag feilloos voor via sociale media en nemen daarbij graag een andere identiteit aan. De Californische kunstenaar, Steven Harrington beeldt zichzelf af als een hond en staat in de ruimte met verf en kwast. Hij keurt zijn schilderijen in fluorescerende kleuren en repetitieve vormen, waar de hond ook talloze keren opduikt. De werken in *ZOO* getuigen dat de toenemende rol van technologie voor eindeloos veel mogelijkheden zorgt, maar de keerzijde van de medaille is dat we overstelpt worden met informatie. Dat is Pablo Dallas uit Frankrijk niet ontgaan. Zijn muurschildering toont figuren gebaseerd op animatiefilms waarvan de lichaamsdelen of het gelaat herhaaldelijk vervormd en vergroot zijn, zodat ze iets monsterlijks krijgen. Gelijkaardige projecties verschijnen plots op het plafond en de muur en versterken het angstaanjagende gevoel.

De Australische Rhys Lee toont een reeks schilderijen van honden en kikkers. Het zijn uitvergrotingen van de werkelijkheid met menselijke kledij en eigenschappen, maar de keuze voor deze dieren blijft onduidelijk. Spelen met diverse schalen doet ook de Engelse kunstenaar Russell Maurice. Hij toont kleine objecten in diverse materialen die hij subtiel aan de zij-, boven- of onderkant van zijn doeken aanbrengt. Verder zien we hangende, stoffen tranen met ogen en reusachtig geschilderde poten en klauwen. Het werkt bevreemdend en verontrustend. Een klauw is een motief dat doorheen de tentoonstelling regelmatig terugkeert en misschien een verwijzing naar de mens die alles naar zich toe trekt.

De Californische kunstenaar Steven Harrington beeldt zichzelf af als een hond (met verpot en kwast) en die duikt ook op in zijn schilderijen met fluorescerende kleuren en repetitieve vormen
© MIMA2020

Piet Para uit Nederland uit zich in diverse media, maar een vogelbek en hakken keren altijd terug

© MIMA2020

OMGANG Er zijn ook kunstenaars die expliciet verwijzen naar onze leefomgeving. Bij Pablo Dalas blijkt het gras van zijn muurschilderij vervuild met afval. De Spaanse kunstenaar Marti Sawe laat zien dat technologie ons leven domineert en dat we vervreemden van de natuur. Met zijn collages en sculpturen toont hij abstracties van dieren. Bij de sculpturen zorgt de synthetische pels voor de aaibaarheidsfactor, de poten bestaan uit printplaten of stofzuigerrobots. Veel mensen komen dagelijks met dieren in contact maar dan in een bewerkte, vaak antropomorfe versie, gedeeld via sociale media. De in New York wonende kunstenaar Todd James biedt via internet een gelimiteerde versie aan van een antropomorfe tank in de vorm van een opgeblazen zwembadje. Deze is bedoeld om de Amerikaanse wapenlobby aan te kaarten. Het werk mist subtiliteit waardoor het eerder absurd dan kritisch is.

De fijn uitgewerkte tekeningen van de in Chicago wonende kunstenaar Ryan Travis Christian herinneren aan stills uit oude tekenfilms. De grappige taferelen kaarten thema's zoals druggebruik, geweld en immigratie aan. Ook de Waalse Laurent Impeduglia brengt de hedendaagse maatschappij in beeld. Zijn schilderijen tonen een overvloed aan beeldelementen met talloze referenties. De populaire beeldcultuur en de kunstgeschiedenis gaan hand in hand en geëngageerde slogans verwijzen naar maatschappelijke gebeurtenissen. De bonte verzameling plaatst iconen en uitingen op gelijke hoogte. Alles is inwisselbaar. Piet Parra uit Nederland uit zich in diverse media maar zijn personages met een vogelbek en hakken keren steeds terug. Hoe vrij zijn we om beslissingen te nemen? Zijn we zo vrij als een vogel? Onze maatschappij draagt individualisme hoog in

De reusachtig geschilderde poten en klauwen van de Engelse kunstenaar Russell Maurice werken bevreemdend en verontrustend

© MIMA2020

het vaandel. Wat betekent vrijheid in een maatschappij waar controle en regelgeving steeds toeneemt? En in welke mate sturen berichtgevingen en reclame onze keuzes?

TOEGANKELIJK De opstelling van *ZOO* is doordacht en visueel prikkelend. Er is afwisseling tussen ruimte vullende installaties, sculpturen en werken aan de muur. MIMA heeft een originele en fijne aanpak. We komen in contact met een multidisciplinaire verzameling van werken met uiteenlopende referenties aan de populaire cultuur. Deze kunstuitingen komen in traditionele musea weinig aan bod. Door de kunstwerken hier gezamenlijk een platform te geven, valt op hoe invloedrijk en essentieel hun aanwezigheid is. Met hun herkenbare en toegankelijke beeldtaal bereiken de kunstenaars een breed publiek. De werken spreken mensen aan, brengen een dialoog op gang en creëren een opening om evidenties en complexe verhoudingen te bevragen

—

INDRA DEVRIENDT

MIMA is een privé-initiatief dat voor de helft van de inkomsten rekt op ticketverkoop. Het museum vreest de gevolgen van de coronasluiting en lanceerde een crowdfundingcampagne om te overleven: www.kisskissbankbank.com.

INFO Tentoonstelling *ZOO* – Nog t.e.m. 30 augustus 2020 – Open: woensdag t.e.m. vrijdag van 10 tot 18 uur, zaterdag en zondag van 11 tot 19 uur – Gesloten: maandag en dinsdag – MIMA (Millennium Iconoclast Museum of Art) – Henegouwenkaai 39-41, 1080 Brussel – T 0472 61 03 51 – www.mimamuseum.eu – **ARCHIEF** MIMA: streetart aan de Molenbeekse kanaaloever: OKV 2016, nr. 2, blz. 7-10 – www.okv.be/archief